

УДК 159.923:378.011.3-051

DOI <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2026-10.29>**Тетяна РИСИНЕЦЬ**

кандидат психологічних наук,

доцент кафедри психології,

Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна" Вінницький соціально-економічний інститут

Risinetstanj@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5855-6106**Олена ПОПЕРЕЧНА**

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності С4 Психологія кафедри психології,

Комунальний заклад вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти»

oroperechna@gmail.com

ORCID: 0009-0004-9151-8776**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕТЕРМІНАНТ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОЕФЕКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ**

Анотація. *Мета статті* полягає в теоретичному обґрунтуванні методологічних засад й концептуальних підходів емпіричного дослідження професійної самоефективності майбутніх психологів та її детермінант, а також представленні його результатів. **Методологія** дослідження ґрунтується на поєднанні взаємодоповнюючих підходів: системного (забезпечує цілісне розуміння професійної самоефективності як інтегративної особистісно-професійної характеристики); суб'єктивно-діяльного (дозволяє розглядати професійну самоефективність у якості динамічного утворення, що формується в процесі професійної підготовки майбутніх психологів та набуття ними практичного досвіду); соціально-когнітивного (уможливлює пояснення ролі когнітивних, мотиваційних та інших чинників у розвитку професійної самоефективності майбутніх психологів). **Наукова новизна** полягає в уточненні теоретико-методологічних засад емпіричного дослідження детермінант професійної самоефективності майбутніх психологів, розробленні теоретичної моделі, характеристиці особливостей професійної самоефективності та її детермінант у процесі професійної підготовки майбутніх психологів. **Висновки.** Представлено результати емпіричного дослідження та кореляційного аналізу детермінант професійної самоефективності майбутніх психологів, а також окреслено перспективи використання отриманих результатів для вдосконалення професійної підготовки й розроблення програм їх розвитку.

Ключові слова: професійна самоефективність, детермінанти професійної самоефективності, теоретична модель, діагностична програма, кореляційний аналіз, майбутні психологи.

© Т. Рисинець, О. Попережна, 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Tetiana RYSYNETS

Candidate of Psychological Sciences,

Associate Professor at the Department of Psychology,

Separate Structural Subdivision of Higher Education Institution "Open International University of Human Development "Ukraine" Vinnytsia Institute of Economics and Social Sciences

Risinetstanj@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5855-6106

Olena POPERECHNA

Higher Education Applicant of the Second (Master's) Level, Speciality C4 Psychology,

Department of Psychology,

Public Higher Educational Establishment "Vinnytsia Academy of Continuing Education"

opoperechna@gmail.com

ORCID: 0009-0004-9151-8776

**THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS AND RESULTS
OF AN EMPIRICAL STUDY OF THE DETERMINANTS OF PROFESSIONAL
SELF-EFFICACY AMONG FUTURE PSYCHOLOGISTS**

Abstract. *The purpose* of this article is to provide a theoretical justification for the methodological foundations and conceptual approaches of an empirical study of the professional self-efficacy of future psychologists and their determinants, as well as to present the study's results. The research **methodology** is based on a combination of complementary approaches: the systemic approach (which provides a holistic understanding of professional self-efficacy as an integrative personal-professional characteristic); the subjective-activity-based approach (which allows for the consideration of professional self-efficacy as a dynamic construct that is formed during the professional training of future psychologists and their acquisition of practical experience); and the social-cognitive approach (which enables an explanation of the role of cognitive, motivational, and other factors in the development of professional self-efficacy among future psychologists). The **scientific novelty** lies in refining the theoretical and methodological foundations of an empirical study of the determinants of professional self-efficacy among future psychologists, developing a theoretical model, and characterizing the features of professional self-efficacy and its determinants during the professional training of future psychologists. **Conclusions.** The results of an empirical study and a correlation analysis of the determinants of professional self-efficacy among future psychologists are presented, and prospects for using the obtained results to improve professional training and develop professional development programs are outlined.

Key words: *professional self-efficacy, determinants of professional self-efficacy, theoretical model, diagnostic program, correlation analysis, future psychologists.*

Постановка проблеми. Сучасні вимоги до підготовки майбутніх психологів актуалізують проблему формування їхньої професійної самоефективності як важливої передумови успішного виконання професійної діяльності, психологічної стійкості та готовності до розв'язання складних завдань в умовах воєнного часу. Війна суттєво трансформувала суспільні запити до професії психолога, розширила спектр професійних функцій і зумовила зміни у запитах до фахівців-психологів, посилюючи значущість їхньої професійної самоефективності як чинника успішної професійної діяльності в умовах сучасної невизначеності. Водночас недостатньо дослідженими залишаються теоретико-методологічні засади емпіричного вивчення професійної самоефективності майбутніх психологів, її складові

та детермінанти розвитку в процесі професійної підготовки. Це зумовлює необхідність удосконалення методологічних підходів до її дослідження та отримання емпіричних даних з метою підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх психологів.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Проблематика самоефективності особистості посідає нині важливе місце у дослідженнях зарубіжних і вітчизняних авторів, зокрема й щодо вивчення її ролі у професійній діяльності, навчанні, психологічному благополуччі, соціально-психологічній адаптації, реагуванні на стрес, формуванні життєстійкості тощо. Теоретичним підґрунтям сучасних досліджень самоефективності і професійної самоефективності особистості є соціально-когнітивна теорія А. Бандури [14], в якій самоефективність

тлумачиться як переконаність у власній здатності успішно виконувати діяльність, що призведе до досягнення поставлених цілей. Саме рівень самоефективності особистості значною мірою впливає на вибір поведінкових стратегій, наполегливість у подоланні труднощів, емоційну стійкість та успішність діяльності. Підґрунтя для дослідження професійної самоефективності особистості як якості, що характеризує її переконаність у здатності успішно виконувати професійні (робочі) завдання, закладено Б. Шинс і Г. фон Коллані [16]. Професійну самоефективність дослідники визначили окремим видом самоефективності особистості, наділили її ознаками динамічності, змінності під впливом конкретного досвіду виконання трудової діяльності, розуміли як запоруку профілактики професійного стресу, вигорання тощо. В українській психологічній науці спостерігається активізація досліджень феномену самоефективності загалом і професійної самоефективності зокрема (О. Вовк [1], Т. Гальцева [3], О. Кревська [6], О. Креденцер [7], О. Музика [8], С. Пухно [10], О. Шпортун [13] та ін.), що розглядається як важливий психологічний ресурс для підтримання професійного благополуччя, збереження психічної стійкості, зміцнення професійної успішності, подолання кризових ситуацій у діяльності за фахом в непростих умовах воєнного сьогодення. Незважаючи на наявність наукових праць, питання розвитку професійної самоефективності, а також її детермінації залишається актуальним на часі та потребує подальших досліджень.

Мета статті – обґрунтувати теоретико-методологічні засади емпіричного дослідження детермінант професійної самоефективності майбутніх психологів, а також представити його узагальнені результати.

Виклад основного матеріалу. У контексті сучасних наукових традицій професійна самоефективність розглядається чинником успішності професійної діяльності, здатності особистості адаптуватися до змін в робочому середовищі, ефективно вирішувати професійні завдання та досягати поставлених цілей. Професійна самоефективність відображає систему переконань фахівців (у т.ч. майбутніх фахівців) щодо власних можливостей успішно виконувати професійні обов'язки, долати труднощі,

зберігати достатню продуктивність навіть в умовах невизначеності й високого психологічного навантаження. Вона підсилює професійну вмотивованість, стійкість, активність, задоволеність працею, переживання психологічного благополуччя, бажання безперервного професійного розвитку й самовдосконалення.

Теоретичний аналіз наукових джерел свідчить, що професійна самоефективність розглядається як складна інтегративна особистісно-професійна характеристика, що формується під впливом різних чинників – особистісних, соціальних, професійних тощо, і включена в структуру інших психологічних феноменів (професійна «Я-концепція» (Т. Гальцева [3, с. 113], О. Креденцер [7, с. 52]; професійне самоздійснення (О. Кокун [4, с. 294–295]), професійний універсум (О. Столярчук [12, с. 122]) тощо. Представимо кілька визначень професійної самоефективності особистості (табл. 1).

Отже, професійна самоефективність є інтегальною психологічною характеристикою, що відображає переконаність (впевненість, віру) особистості у власній здатності ефективно виконувати професійні завдання, досягати поставлених цілей і успішно діяти в умовах труднощів та невизначеності. Вона є важливим регулятором професійної діяльності, професійного розвитку, самореалізації, задоволеності працею та психологічного благополуччя фахівців.

Формування професійної самоефективності особистості розпочинається ще на етапі професійного становлення, під час навчання осіб юнацького віку у закладі вищої освіти (О. Вовк, О. Музика, О. Столярчук, С. Пухно, О. Шпортун та ін.). У цей час майбутні психологи опановують систему професійних знань, умінь і навичок, набувають першого досвіду виконання професійно орієнтованих завдань, розвивають загальні і фахові компетентності, формують уявлення про специфіку майбутньої професійної діяльності та своє місце в професійному середовищі. У процесі навчання відбувається також становлення професійної ідентичності, цінностей і мотивації, формується впевненість у здатності успішно долати професійні виклики, ефективно виконувати професійні обов'язки та досягати поставлених професійних цілей. Увага до детермінант професійної самоефективності майбутніх

Таблиця 1

Сутність професійної самоефективності особистості

Науковці, рік	Ключові тези щодо сутності професійної самоефективності особистості та її зв'язку з іншими психологічними конструктами
О. Вовк, 2010	уявлення про важливі особистісно-професійні якості та впевненість в здатності їх успішного використання в професійній діяльності [1]
О. Кокун, 2015	формується поступово у динаміці професійного становлення й саморозвитку; чим вища професійна самоефективність, тим більше виражене задоволення власними професійними досягненнями і рівнем професійного самоздійснення [4, с. 294–295]
О. Кревська, 2016	усвідомлена здатність вирішувати різні професійні завдання, розв'язувати складні ситуації, досягати бажаного рівня результативності, покладаючись на компетентність, мобілізуючи зусилля [6]
О. Креденцер, 2023	характеризує переконаність у здатності успішно виконати професійне завдання, впливає на покращення якості та ефективності професійної діяльності, сприяє психологічному здоров'ю [7, с. 53]
О. Музика, 2018	важливий чинник професіоналізації, особистісно-професійна властивість студентства, що розкриває впевненість у можливостях досягати бажаних цілей та успіху в професійних ситуаціях [8, с. 83]
Д. Несдейл, К. Пінтер, 2000	відображає систему усвідомлених переконань щодо власної здатності досягати ефективності в межах професійної діяльності, покладається на самоорганізацію, самооцінку компетентності та ресурсів, професійний досвід та перспективи, вимагає відповідальності й мотивації до професійного самовдосконалення та розвитку кар'єри [15]

психологів має важливе теоретичне і практичне значення, оскільки сприяє визначенню чинників, що забезпечують їхнє успішне професійне становлення, розвиток професійної компетентності, психологічної стійкості та готовності до майбутньої професійної діяльності.

Детермінантами професійної самоефективності майбутніх психологів виступають зовнішні та внутрішні (індивідуально-психологічні) чинники. Як показує аналіз наукових джерел, розвиток професійної самоефективності майбутніх психологів визначається особливостями освітнього середовища ЗВО, суб'єктивним досвідом поступової інтеграції у майбутню професію, динамікою професійного становлення (С. Пухно [10, с. 116]); соціально-психологічним кліматом, непрямим досвідом спостереження за успіхами інших (О. Музика [8, с. 85–86]. Підвищенню рівня професійної самоефективності майбутніх психологів сприяє внутрішня навчально-професійна мотивація і мотивація досягнення успіху, вольові якості, впевненість (О. Вовк [1]); здатність до саморегуляції, вироблення ефективних стратегій поведінки, цінності і здібності (С. Пухно [10, с. 117]; Т. Рисинець [11, с. 373]); самооцінка, самоприйняття, рефлексивність, вольові якості (Т. Гальцева [3]; довіра до себе, до інших, до світу, інтернальність (Л. Коломієць, Г. Шульга [5, с. 103]); рівень професійної

компетентності (Н. Перегончук [9, с. 52]); професійний універсум, що інтегрує професійну картину світу, ідентичність, світогляд і образ професійного майбутнього (О. Столярчук [12, с. 122]) та ін.

На основі проведеного аналізу наукових праць і зроблених на цій основі узагальнень, нами було запропоновано теоретичну модель професійної самоефективності майбутніх психологів та її детермінант (рис. 1), що стала підґрунтям подальшого емпіричного дослідження. Професійну самоефективність майбутніх психологів розуміємо як важливе інтегративне особистісно-професійне утворення, що характеризує систему переконань щодо власної здатності успішно здійснювати майбутню професійну діяльність, виконувати професійні завдання, долати труднощі та досягати професійних цілей.

У процесі емпіричного дослідження взяли участь 86 майбутніх психологів, які здобувають вищу освіту за СВО бакалавра і СВО магістра. У якості завдань емпіричного дослідження було визначено виявлення особливостей професійної самоефективності та виокремлення її детермінант. Для емпіричного дослідження було використано авторську анкету «Професійна самоефективність» та діагностичні інструменти («Опитувальник професійної самоефективності (коротка версія)» («Short Occupational Self-Efficacy Scale») (Т. Rigotti,

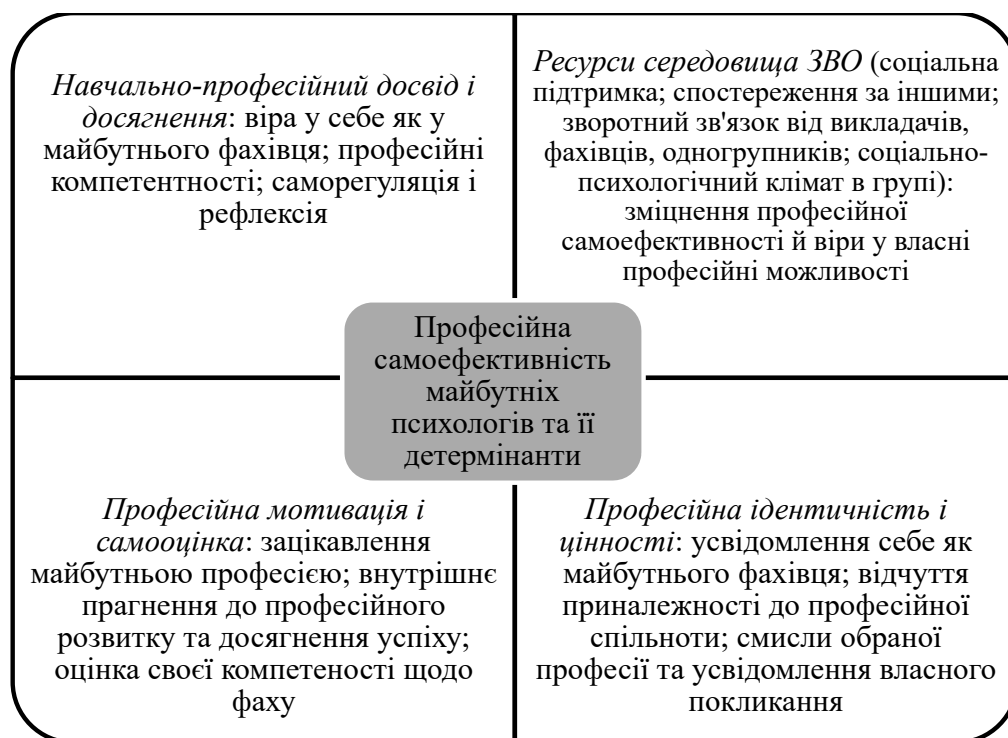

Рис. 1. Модель професійної самоефективності майбутніх психологів та її детермінанти

В. Schyns, and G. Mohr, адаптація О. Креденцер); опитувальник «Мотиви вибору професії» (В. Семиченко); методика діагностики професійної самооцінки (модифікація О. Столярчук); опитувальник «Оцінка статусів професійної ідентичності» (VISA-19), адаптація В. Олефір, К. Аккая). Авторська анкета містила п'ять блоків для самооцінювання за 5-бальною шкалою Лайкерта (по чотири показники в кожному), а саме: самооцінювання професійної самоефективності; навчально-професійний досвід і досягнення в навчанні; ресурси середовища закладу вищої освіти; професійна мотивація і самооцінка; професійна ідентичність.

Узагальнення результатів проведеного емпіричного дослідження дозволило зробити такі висновки щодо вибірки майбутніх психологів: виявлено високий рівень самооцінювання власної професійної самоефективності та її детермінанти (53,5%); присутня позитивна динаміка професійної самоефективності залежно від року навчання (найвища у здобувачів вищої освіти 3 р.н. СВО бакалавра і 1 р.н. СВО магістра); переважають внутрішні індивідуально значущі і соціально значущі мотиви вибору професії і навчання (присутнє зниження мотивації у здобувачів вищої освіти 3–4 р.н. СВО бакалавра і частково у магістрів);

не залежно від року навчання у здобувачів вищої освіти виражена потреба у покращенні власної професійної компетентності, комунікативних умінь, емоційної стійкості та саморегуляції, самоконтролю, організованості, що призводитиме до більшої впевненості у власній професійній успішності; домінує середній рівень сформованості професійного універсуму (48,8%) та його складових (самоактуалізації, рефлексивності, відповідальності, гнучкості, професійної ідентичності), має місце різна динаміка складових професійного універсуму залежно від років навчання майбутніх психологів, що вказує на нелінійний характер формування цих детермінант, їх ускладнення та диференціацію під час навчання у ЗВО.

Проведений кореляційний аналіз (критерій Пірсона SPSS v.21.0) виявив, що професійна самоефективність майбутніх психологів зростає, якщо тому сприяють ресурси середовища закладу вищої освіти ($r=0,318$, при $p \leq 0,01$), присутня позитивна динаміка в розвитку професійної мотивації та самооцінки ($r=0,357$, при $p \leq 0,01$), професійної ідентичності ($r=0,326$, при $p \leq 0,01$), формується прихильність до власного професійного шляху ($r=0,233$, при $p \leq 0,05$), зростає зацікавленість в професійному зростанні та розширюється суб'єктивний

потенціал в обраній професії ($r=0,237$, при $p \leq 0,05$).

Висновки. Проведене дослідження дало змогу теоретично обґрунтувати методологічні засади та концептуальні підходи до емпіричного вивчення детермінант професійної самоєфективності майбутніх психологів. Розроблена теоретична модель і встановлені взаємозв'язки

між професійною самоєфективністю та її детермінантами можуть слугувати підґрунтям для вдосконалення професійної підготовки майбутніх психологів. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні та апробації програм розвитку професійної самоєфективності майбутніх психологів та її детермінант у процесі здобування вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вовк О. М. Самоєфективність: сутність, структура та особливості розвитку в студентському віці. *Вісник психології і соціальної педагогіки* : зб. наук. праць. 2010. Вип. 3. URL: <https://surl.li/pwledw>
2. Галецька І. І. Самоєфективність у структурі соціально-психологічної адаптації. *Вісник Львівського університету. «Філософські науки»*. 2003. Вип. 5. С. 433–442. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vps.2003.05.53>
3. Гальцева Т.О. Види самоєфективності особистості: їх характеристика та дослідження. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : психологічні науки, 2015. Вип.4. С. 110–114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkh_p_2015_4_24
4. Кокур О. М. Загальні чинники професійного самоздійснення особистості. *Актуальні проблеми психології : Збірник наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України*. Том. IX: Загальна психологія. Історична психологія. Етнічна психологія. 2016. Випуск 9. С. 292–301. URL: <https://surl.li/gtgdx>
5. Коломієць Л. І., Шульга Г. Б. Особливості прояву довіри до себе в майбутніх психологів на етапі професійного навчання в закладі вищої освіти. *Науковий журнал «Габітус»*. 2023. Вип. 55. С. 99–104. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.55.17>
6. Кривська О. О. Мотиваційні чинники професійної самоєфективності особистості: автор. дис. на здобуття наук. ступ. канд. психол. наук : 19.00.01 – загальна психологія, історія психології. Луцьк. 2018. 20 с. URL: <https://surl.li/yskvtt>
7. Креденцер О. Професійна самоєфективність та її роль у забезпеченні психологічного здоров'я персоналу освітніх організацій в умовах війни та повоєнного відродження: теоретичний аналіз проблеми. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2023. № 2–3 (29). С. 52–64. DOI <https://doi.org/10.31108/2.2023.2.29.5>
8. Музика О. Самоєфективність як чинник професіоналізації студентів. *Освітлогічний дискурс*. 2018. № 3–4 (22–23). С. 83–94. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2018.3-4.6849721>
9. Перегончук Н. В. Формування професійної компетентності майбутніх психологів у сучасному освітньому просторі. *Наука і освіта*. 2016. № 11. С. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2016-11-10>
10. Пухно С. В. Самоєфективність студентів закладів вищої освіти – майбутніх психологів. *Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія*. 2025. Вип. 1. С. 115–119. DOI <https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.1.21>
11. Рисинець Т.П., Потоцька І.С. Формування поведінки подолання в процесі професійного становлення майбутніх психологів. *Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. 2017. Вип. 35. С. 371–383. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2017_35_32
12. Столярчук О.А. Психологія становлення особистості фахівця в умовах різновекторності універсуму : монографія. Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2018. 294 с. URL: <https://surl.li/xalqrj>
13. Шпортун О. М., Савчук З. С. Психологічні особливості самоєфективності осіб юнацького віку. *Проблеми педагогічної та вікової психології. Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Психологія»*. 2020. Вип. 11. С. 88–99. DOI: <https://doi.org/10.25264/2415-7384-2020-11-88-99>
14. Bandura A. Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*. 1977. Vol. 84 (2). P. 191–215. DOI: <https://doi.org/10.1037/0033-295X.84.2.191>
15. Nesdale D., Pinter K. Self-efficacy and Job-seeking activities in unemployed ethnic youth. *The Journal of Social Psychology*. 2000. Vol. 140 (5). P. 608–614. DOI: <https://doi.org/10.1080/00224540009600500>
16. Schyns B., von Collani G. A new occupational self-efficacy scale and its relation to personality constructs and organizational variables. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 2002. №11(2), P. 219–241. <https://doi.org/10.1080/13594320244000148>

REFERENCES:

1. Vovk, O. M. (2010). Samoefektyvnist: sutnist, struktura ta osoblyvosti rozvytku v studentskomu vitsi [Self-efficacy: Essence, Structure, and Characteristics of Development During College Years]. *Visnyk psykholohii i sotsialnoi*

pedahohiky : zb. nauk. Prats – *Journal of Psychology and Social Pedagogy: Collection of Scientific Papers*, 3. Retrieved from: <https://surl.li/pwledw> [in Ukrainian].

2. Haletska, I. I. (2003). Samoefektyvnist u strukturi sotsialno-psykholohichnoi adaptatsii [Self-efficacy in the Structure of Sociopsychological Adaptation]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. «Filosofski nauky» – Bulletin of Lviv University. “Philosophical Sciences”*, 5, 433–442. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vps.2003.05.53> [in Ukrainian].

3. Haltseva, T. O. (2015). Vydy samoefektyvnosti osobystosti: yikh kharakterystyka ta doslidzhennia [Types of Personal Self-Efficacy: Their Characteristics and Research]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Serii : psykholohichni nauky – Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Psychological Sciences*, 4, 110–114. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkh_p_2015_4_24 [in Ukrainian].

4. Kokun, O. M. (2016). Zahalni chynnyky profesiinoho samozdiisnennia osobystosti [General Factors in Professional Self-Actualization]. *Aktualni problemy psykholohii : Zbirnyk nauk. prats Instytutu psykholohii imeni H.S.Kostiuka NAPN Ukrainy. Tom. IX: Zahalna psykholohiia. Istorychna psykholohiia. Etnichna psykholohiia – Current Issues in Psychology: A Collection of Scientific Papers from the G.S. Kostiuk Institute of Psychology of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. Vol. IX: General Psychology. Historical Psychology. Ethnic Psychology*, 9, 292–301. Retrieved from: <https://surl.li/gtdgdx> [in Ukrainian].

5. Kolomiets, L. I., & Shulha, H. B. (2023). Osoblyvosti proiavu doviry do sebe v maibutnikh psykholohiv na etapi profesiinoho navchannia v zakladi vyshchoi osvity [Characteristics of Self-Confidence Among Future Psychologists During Their Professional Training at a Higher Education Institution]. *Naukovyi zhurnal «Habitus» – The scientific journal “Habitus”*, 55, 99–104. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.55.17> [in Ukrainian].

6. Krevska, O. O. (2018). Motyvatsiini chynnyky profesiinoi samoefektyvnosti osobystosti [Motivational Factors of an Individual's Professional Self-Efficacy]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Lutsk, 20 p. Retrieved from: <https://surl.li/yyskvu> [in Ukrainian].

7. Kredentser, O. (2023). Profesiina samoefektyvnist ta yii rol u zabezpechenni psykholohichnoho zdorovia personalu osvitnikh orhanizatsii v umovakh viiny ta povoiennoho vidrodzhennia: teoretychnyi analiz problemy [Professional Self-Efficacy and Its Role in Ensuring the Psychological Well-Being of Staff in Educational Organizations During Wartime and Postwar Reconstruction: A Theoretical Analysis of the Issue.]. *Orhanizatsiina psykholohiia. Ekonomichna psykholohiia – Organizational Psychology. Economic Psychology*, 2–3 (29), 52–64. DOI <https://doi.org/10.31108/2.2023.2.29.5> [in Ukrainian].

8. Muzyka, O. (2018). Samoefektyvnist yak chynnyk profesionalizatsii studentiv [Self-efficacy as a Factor in Students' Professional Development]. *Osvitolohichniy dyskurs – Educational Discourse*, 3–4 (22–23), 83–94. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2018.3-4.6849721> [in Ukrainian].

9. Perehonchuk, N. V. (2016). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh psykholohiv u suchasnomu osvitnomu prostori [The Development of Professional Competence Among Future Psychologists in the Contemporary Educational Environment]. *Nauka i osvita – Science and Education*, 11, 49–55. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2016-11-10> [in Ukrainian].

10. Pukhno, S. V. (2025). Samoefektyvnist studentiv zakladiv vyshchoi osvity – maibutnikh psykholohiv [Self-Efficacy Among Students at Institutions of Higher Education-Future Psychologists]. *Slobozhanskyi naukovyi visnyk. Serii Psykholohiia – Slobozhansky Scientific Bulletin. Psychology Series*, 1, 115–119. DOI <https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.1.21> [in Ukrainian].

11. Rysynets, T. P., & Pototska, I. S. (2017). Formuvannia povedinky podolannia v protsesi profesiinoho stanovlennia maibutnikh psykholohiv [The Development of Coping Behaviors in the Professional Development of Future Psychologists]. *Problemy suchasnoi psykholohii: Zbirnyk naukovykh prats Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohienka, Instytut psykholohii imeni H.S. Kostiuka NAPN Ukrainy – Issues in Contemporary Psychology: A Collection of Scientific Papers from the Ivan Ohienko Kamianets-Podilskyi National University, G.S. Kostiuk Institute of Psychology, National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 35, 371–383. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2017_35_32 [in Ukrainian].

12. Stoliarchuk, O. A. (2018). Psykholohiia stanovlennia osobystosti fakhivtsia v umovakh riznovektornosti universumu: monohrafiia [The Psychology of a Specialist's Personal Development in the Context of the Multidimensional Nature of the Universe: A Monograph]. Kremenichuk: PP Shcherbatykh O.V. – Kremenichuk: O.V. Shcherbatykh, Sole Proprietorship, 294 p. Retrieved from: <https://surl.li/xalqrj> [in Ukrainian].

13. Shportun, O. M., & Savchuk, Z. S. (2020). Psykholohichni osoblyvosti samoefektyvnosti osib yunatskoho viku [Psychological Characteristics of Self-Efficacy in Adolescents]. *Problemy pedahohichnoi ta vikovoi psykholohii. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia», serii «Psykhologhiia» – Issues in Educational and Developmental Psychology. Scientific Notes of the National University “Ostrog Academy”, “Psychology” Series*, 11, 88–99. <https://doi.org/10.25264/2415-7384-2020-11-88-99> [in Ukrainian].

14. Bandura, A. (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84 (2), 191–215. DOI: <https://doi.org/10.1037/0033-295X.84.2.191> [in English].
15. Nesdale, D., & Pinter, K. (2000). Self-efficacy and Job-seeking activities in unemployed ethnic youth. *The Journal of Social Psychology*, 140 (5), 608–614. DOI: <https://doi.org/10.1080/00224540009600500> [in English].
16. Schyns, B., & von Collani, G. (2002). A new occupational self-efficacy scale and its relation to personality constructs and organizational variables. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 11(2), 219–241. <https://doi.org/10.1080/13594320244000148> [in English].

Дата першого надходження статті до видання: 10.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 04.09.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.10.2026